

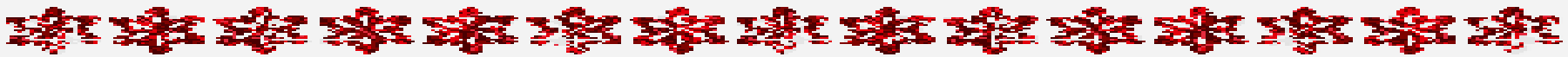
Тема уроку

Порядок слів у реченні.

Дата 01.11.2022

Група 33

Урок 20

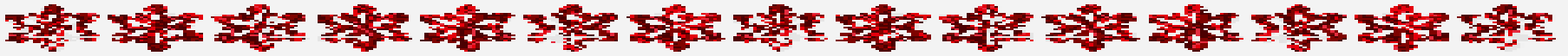

Слова, з яких складаються словосполучення й речення, розташовані в певному порядку. Розрізняють два типи порядку слів у реченні: **прямий і зворотний (інверсія)**.

Наприклад, у реченні *Красу природи люди здавна помічали* — прямий порядок слів. А в реченні *Здавна помічали люди красу природи* — зворотний.

Прямий порядок слів найчастіше використовується у науковому та діловому стилях, а зворотній - у художньому та розмовному.

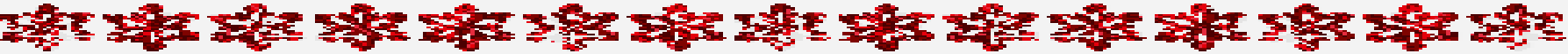

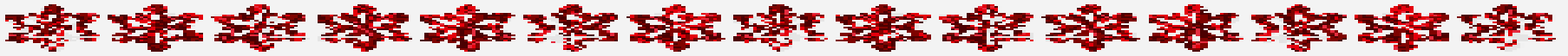

При прямому порядку слів підмет стоїть перед присудком, означення — перед означуваним словом, додаток після слова, від якого він залежить, а обставини можуть займати різні місця.

Зміна прямого порядку слів буває необхідна для виділення в реченні слова, найважливішого за змістом, яке має найбільше комунікативне навантаження. Інверсія часто підсилює емоційність і виразність мовлення.

Та ось повернулась із вирію весна, а з нею повернулись додому жайворонки.

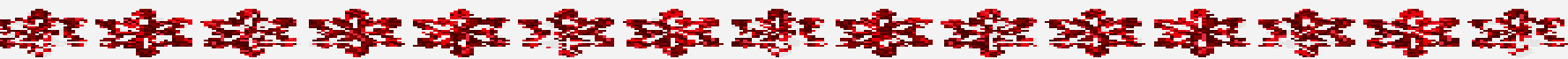

Найважливіше слово в повідомленні можна виділити не тільки зміною порядку слів, а й **логічним наголосом**. Від місця логічного наголосу залежить смисл висловленої думки.

- Наприклад:
1. **Щоденно** чесно заробляй свій хліб.
 2. Щоденно **чесно** заробляй свій хліб.
 3. Щоденно чесно **заробляй** свій хліб.
 4. Щоденно чесно заробляй **свій** хліб.
 5. Щоденно чесно заробляй свій **хліб**.

Логічний наголос є одним з важливих виражальних засобів усного мовлення.

Практична робота.

Прочитайте речення, визначте порядок слів, підкресліть слова, на які падає логічний наголос.

1. Праця єдина з неволі нас вирве: нумо до праці, брати! (Б. Грінченко)

2. В тих теплих степах виробилась кров моя і душа моя. (В. Винниченко)

3. Посеред неба гнеться на південь Чумацький Шлях, і між його доспілими зорями тремтить і осипається на край землі срібний пилок. (В. Винниченко)

5. Поле чорніє. Проходять хмари, гаптують небо химерною грою. Пролісків перших блакитні отари... Земле! Як тепло нам із тобою! (М. Рильський)

Домашнє завдання

Запишіть подані речення, виправляючи помилки.

1. Дізналися на уроках історії ми про мужніх і сильних захисників землі нашої.
 2. Світ новий зовсім перед нами розкрився, осяяний Сонцем.
 3. Вулиці білими заметами м'якими за кілька хвилин завалило.
 4. Повинні любити учні і берегти природу.
 5. Працювала добре бригада виробнича влітку.
 6. Згори пісня жайворонка лине і в повітрі тремтить.
 7. Перетинами подвір'я білим піском посипані стежки.
-

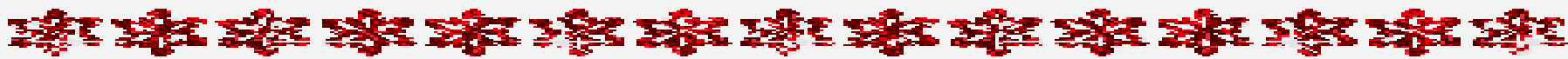

ФОТО КОНСПЕКТІВ ПРИСИЛАТИ

на електронну пошту

irinanikolaevna1977@ukr.net

